

СВОБОДА

UKRAINSKYI SHODENNIK UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1903

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25—Jersey City and Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For U.N.A. members monthly 60¢

Адреса: SVOBODA, P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

„Четверта атомової потуга“

Проект генерала Лоренса Нортеда, головного командира збройних сил Організації Північно-Атлантичного Пакту (НАТО), куди належать 15 західних держав, щоб створити з НАТО „четверту атомову потугу“, тісно пов'язану з основними стратегічними і політичними проблемами того могутнього західного військово-політичного блоку. Створено цей союз у 1949 році у відповідь на зламання Совітами договорів в Ялті і Потсдамі та перетворення радянської Європи в сферу впливу московських сателітів. В основі стратегічного планування лягла теорія, що „шином" того західного фронту проти совєтської збройної агресії мають бути змоторизовані піхотні дивізії, а „мемем", що надати агресора у протиставленні, буде атомовою зброєю в руках З'єднаних Держав. Але від 1949-го року багато чого змінилось. Перехід Совітів до атомової потуги, яка нахвилюється, що має далекосяжні ракети, що можуть поцілити кожне місце на земному глобусі і знищити людство. Далі, всі спроби діяти до будь-якого порозуміння та припинити переговори у збройній неадальці, хоч усі закликають, що не хочуть нової світової війни, в якій не буде переможців ні переможців, проте така війна висить щораз грішніше примором над світом.

З того виникає констатувати підступність стан обробки всіх членів НАТО до сучасного модерного рівня. Тим часом, на 15 членів НАТО тільки ЗСД і Англія розпоряджаються атомовою зброєю і керуваннями ракетами. Нав'язуючи до того факту і до щораз гострішого конфлікту між СРСР і ЗСД, Франція під проводом амбітного президента де Голля висловила острах, що ЗСД можуть вступити всіх інших членів НАТО в атомову війну, в якій ті члени будуть без атомової зброї, або можуть внаслідок різних причин відкинути свої війська з європейського континенту, що тоді опиняться беззахисними супроти суверенної і атомової переваги Совітів. Тому Франція рішуче морально здвигати величезним коштом власну атомову потугу. Але тут винуваті острахи, що те рішення Франції потягне за собою „ланцюгову реакцію" і інших членів НАТО, в першу чергу Західної Німеччини, які їй собі заохочувати мати власну і від нікого незалежну атомову зброю. В Об'єднаних Націях під час теперішньої сесії висловлено одверто думку, що коли не прийдє в найкоротшому часі до міжнародної конвенції про заборону створення атомових вибухів і продукції атомової зброї, то виробок найближчих п'ятих — вісьмох років міжнародна „атомовий клуб" збільшиться на найменше десять нових членів — і тоді ще збільшиться небезпека вибуху атомової війни, бо не буде міжнародної контролю над власниками атомової зброї.

Проект генерала Нортеда саме й розв'язує ці проблеми. Він пропонує створення „складу" атомової зброї при НАТО, який підлягав би безпосередньо головному командувачу НАТО, але який атомової зброї належало б від усіх членів тієї організації. Правда, противники того проекту висловили сумнів, чи в практиці можливе буде стосування права „власності" будь-яким членом НАТО, коли Совіти розпочнуть агресію і не буде часу на наради. Націоналістичні критики цього проекту намагаються обезцінити його заввагою, що людство не зникає на тому, коли зміст одного американського палля на атомовому „зачинку" буде на Заході 15 таких палців. Генерал Нортеда і генеральний секретар НАТО Поль Генрі Спаак, який обговорював цей проект у Вашингтоні і палко його підтримував на останній парламентській конференції НАТО в Парижі, признають, що цей проект вимагав би ухвалення в цілому раді подорожжів. Але вони рішуче підтримували на конференції 15-ох міністрів закордонних справ, яка почалася 16-го грудня п. р. в Парижі.

Все залежить від ставлення до цієї спра-

ви нового президента ЗСД і його демократичної адміністрації. Тому й наради над припиненням атомових дослідів у Женеві і наради над справою розробки в Політичній Комісії ООН в Нью-Йорку застрягли на мертвій точці, чекаючи на з'ясування позиції новообраного президента Кеннеді. Усі погляди аналізують на те, що він буде за скріплення фронту НАТО і тому й підтримав проєкт генерала Нортеда на території НАТО та на терені Конгресу. Найкращим свідченням для того проєкту є — люті Москви.

Легковажена небезпека

Не зважаючи на сповідне зменшення кількості членів комуністичної партії ЗСД і навіть на деяку редукцію комуністичних пресових органів, про якісь послаблення комуністичної інфільтрації в цій країні не приходиться говорити, так само, як і немає жодного зменшення комуністичної шпигунської активності на американському терені, доказом чого можуть бути останні афери з комуністичними шпигунами у ЗСД Мелехом та Гіршом і д-р Собленом. Американські комуністи не покладалають рук і наполегливо пролазять в усі сектори громадського життя, зокрема з шкільництвом — а коледжі й університети, закладаючи сіті своєї підпільної діяльності особливо ж на молоді.

Уся ця похвалена і інтенсивна комуністична діяльність відбувається конспіративно і непомітно і тому загаль громадянства не завжди приділяє належну увагу. Такі тривожні загрози події, як бурхливі демонстрації збаламучених і використаних комуністами американських студентів проти ведення Конгресовою комісією для справ протиамериканської діяльності переслухувань у Сан Франциско чи й бурхливі протести „ліберальних" студентів Гарвардського університету проти висвітлювання фільму про справжній перебіг і тло демонстрації у Сан Франциско, проходять без відповідної уваги з боку громадських і пресових чинників, які реагують на них здебільша повною байдужістю і легковаженістю. До такого байдужого і легковажного ставлення і в дальшому до применшування внутрішньої комуністичної загрози у ЗСД прилучається у великій мірі, як це ствердив відомий американський публіцист Дейвід Лоренс у своїй, опублікованій у „Нью-Йорк Геральд Трибюн" за 30-го листопада ц. р. статті — страх перед „меккартизмом", значить перед тим, щоб не потрапити в ряди прихильників крайніх метод боротьби з комунізмом, стосованих покісним сенатором МекКарті, що їх комуністична пропаганда визначала як „ловити відом", застосовуючи тепер термін „меккартизм" до всіх — навіть урядових і конгресових — спроб боротьби з комуністичною загрозою у ЗСД. Страх перед можливістю бути латентним членом „меккартизму" зупиняє американців перед рішучими діями у відношенні до внутрішнього комунізму, на чому, як на рід, користуються комуністи, збадьовуючи у анекдоти змугу безконтрольно і безкарно поширювати свою підпільну інфільтрацію та вести свою шпигунську роботу.

До чого доводить така вимушена самими ж комуністами толеранція і легковаженість комуністичної інфільтрації, показують виразно і переконливо події останнього часу в середньо-американських республіках, де комуністи, використовуючи націоналістичні настрої і суспільно-економічні труднощі, амулі півбувати до антиурядових виступів незорієнтованої маси робітничества й інтелігенції, здобили студентську молоді. З можливістю таких інспірованих й організованих комуністами виступів треба рахуватися сьогодні в усіх країнах Заходу, комуністичні партії яких, користуючись з байдужості і легковаженості громадських чинників, готують здійснювати встановлення міжнародним комунізмом цілі світової революції.

Степан Жекецький

УКРАЇНЦІ В ПОЛЬЩІ

(5)

Про те, у яких наслідках українців проживали і ще далі проживають, бо і після підлягали ситуації для них не було покращення, наші люди розказували на першому З'їзді українців у Польщі, що відбувся в червні 1956 року у Варшаві, сам тогочасний польський міністр Яросіньський. Він признав у своїй промові на тому з'їзді, що українці в Польщі були тривалий час як і в інших країнах, де вони перебували, в ситуації, що не давала їм ніякої перспективи. Він признав, що українці в Польщі були тривалий час як і в інших країнах, де вони перебували, в ситуації, що не давала їм ніякої перспективи. Він признав, що українці в Польщі були тривалий час як і в інших країнах, де вони перебували, в ситуації, що не давала їм ніякої перспективи.

підрахунок стосували дискримінацію. Заведено було потребу культури і освіти українського населення".

Таке діяло в час виселення. Але відносини не покращали і по виселенні на нові місця. Ось що той сам про те: „Українці мусили займатися господарством вирай спущеної, несприятливій до життя; людям доводилося жити по члорках, клунах, стаїнах, бунках. Зневажувало українську мову, традиції, культуру. Громадяни української національності не лисували по лінії професійної і громадської праці, звільняли їх безпідставно з роботи, не вибачали їх до органів місцевої влади".

Так говорив про важке життя українців у Польщі сам польський міністр. Навіщо ж те життя було тоді і далі є таке важке і нестерпне, що бракує слів, щоб його описати.

Дозволяють організуватися

Під кінець 1955 року на-

СКЛАДНА ПРОБЛЕМА БЕЗРОБІТТЯ

Безробіття у кожній країні є важкою проблемою — чи то існує, як хронічне явище, у перенаселеній Італії, чи в неупорядкованій і відсталій щодо аграрних реформ Південній Америці. Але в З'єднаних Державих воно ще тим складніше, бо існують тут такі форми безробіття, які не є відомі ніде інде. На курйозність американського безробіття звертає, наприклад, увагу передова стаття в „Сатурдей Іваніг Пост" з 19-го листопада ц. р., запитуючи у заголовку: „Чи ви безробітний, чи просто не працюєте?" Заміт, на перший погляд безсенсовний. Але фаховий автор являє: американська офіційна статистика не робить ніяких різниць між тим, який покинув працю, розсердившись на працевлаштувача, чи відмовив йому підписки, і тим, що дістав короткотермінове звільнення з уваги на рішучу інвентуру у підприємстві, і тим, чим утлум, що шукає тимчасової праці під час шкільних канікул, і малолітнього дівчинку, яка хоче заробити собі трохи грошей, як „підручка для дітей" по дві-три години денно.

Буває, наприклад, що батько родини, кваліфікований робітник із високим зарплатком, повністю захопив і тоді дружина та тріє дітей — всі рішучі шукати праці та зголосилися до свого уряду праці. В тому випадку статистика виявила відразу не одного, а п'ятеро безробітних. С теж в Америці історично відоме явище, що частина працюючих „хочуть відпочити" і покидають працю, подаючись до уряду для безробітних на належне безробітним відшкодування, знаючи, що за кілька тижнів вони легко знайдуть „нову працю". С категорія несподобних, які просто не зможуть довго втриматися при будь-якому варієтаті праці і вічно змінюють її, раз-у-раз записуючись до уряду праці, як безробітні. С історична дуже поширена квота сезонних безробітних — у хліборобстві, в будівельному промислі, в промислі готових одягів, у промислі стандартних подарунків. Спеціальністю американського ринку праці й стану безробіття є висока конйонктура у фабриках, що працюють „для Різдва". Коли магазини в тих фабриках є повні і замовлення на Різдво покриті — частина робітників обов'язково дістає звільнення і воно триває, звичайно, від кінця листопада до початку січня. Рівнозвартно позицією в статистиці безробітних є щорічні абсолютні високі шкільні, які негайно згортаються до урядів праці, хоч здебільша не дуже кваліфікаційні зараз же ставати за парост праці, які також страждають, які мали працю і закінчили її згідно з політичними своїх професійних епілок.

Очевидно, що в кожній році року найбільше число становлять ті, які „напряду" є безробітними, всупереч своїй волі, та які хочуть працювати і не вміли знайти праці. Але американське Статистичне бюро праці не вміє подати докладного числа саме тих „прардних" безробітних, які відчувають все горе безробіття, що триває довше, як пів року. Цього горя не знають, або відчувають його слабо й несприятливо для родючого бюджету, згаданий вгорі різні категорії радше „непрацюючих", як „безробітних", як користують з піврічних допо-

мог від Соціальної забезпечки чи від своєї робітничої спілки — бо хоч та заломаюча менша від тижневого зарплати, не-працюючого, проте, ту різницю компенсує факт, що за-помага дістається людині, яка вісім годин праці у фабриці чи установі заощадує для себе — для відпочинку чи хатніх обов'язків.

З уваги на такий пливкий стан безробітних в Америці, прийнято тут економічну за-саду, що плюс-мінус три мільйони безробітних при 190 мільйонах населення — це стан „нормальний" і ні трох не загрозливий для загального добробуту народу та його річного національного прибутку. У жовтні ц. р. було в ЗСД 67.490.000 працюючих і 3.388.000 безробітних за офіційною реєстрацією. Це були б дуже позитивні цифри, якби не те, що число затруднених зменшилося у порівнянні з пересем, хоч повинно було — за щорічною практикою — збільшитися, та що безробіття на кругло 200.000 збільшилося, хоч саме з уваги на загалний передріздвяний про-дукційний період повинно було зменшитися. Маючи на увазі теплі тижні щорічного пізньої осені і недалеку зиму, яка автоматично перериває працю в хліборобстві та в будівництві, передбачується значний зріст безробіття в зимових місяцях, не виключаючи і цифри 5-ох мільйонів.

Нова адміністрація Дж. Ф. Кеннеді безумовно кладе більше натиск на соціальні законодавство, як попередня республіканська, не тільки з уваги на засадничу політику — економічну філософію Демократичної партії, але й конкретні обіцянки Кеннеді. Наприклад, заповіджене підвищення мінімуму зарплатної плати, яке має виглядати перейти в Конгресі, автоматично вплине на підвищення внаслідок Фонду Соціальної за-безпечки, а тим самим збільшить в деяких категоріях допомогу безробітним. Знаємо з практики останньої рецесії, що демократи були поквантіші до протидіяння й інкляції державного капіталу в економіку країни, аніж республіканці, і затверджували всі такі урядові проєкти та не таврували уряд за те, що внаслідок тієї рецесії дефіцит за бюджетний рік 1958-59 був \$12.540.700.139, порівняльно з дефіцитом \$1.819.454.941 з попереднього року та з бюджетовою надвишкою — \$1.595.571.550 з 1956-57 рр.

Висновок такий, що при винятковому соціальному законодавстві ЗСД і їх мінімізних виглядах економічного розвитку, хоч існують різні позначки на економічному зникну в 1961 році, не слід покинути лаятися такого безробіття, яке, залишаючи на боці подорожжів персональні трагедії, далось би дійсно дошукливо відчувати в економіці та в загальному житті Америки.

ШЕХЕРЗАДА

Я п'ю прив'язу тину саду,
Я стигне півліз холодок,
І слухаю Шехерезаду.
Що знає тисячу казок.

До мене простягла долоні:
„Я жду давно тебе — прийди!"
А на блакитній обложці
Зривав срібний молодик.

За садом царина і поле.
Гей, сльози але туди стечок!
Не пересудую ніколи,
Шехерезадних казок!

МИХ. ДРАП-ХМАРА

А. Гудовський

СХИЛІМО ГОЛОВУ

У 1930-му році закінчився в Харкові процес Спілки Визволення України. Минувало 30 років, а ми й досі не маємо устаткованого погляду на СВУ і судовий процес. У зв'язку з 40-річчям появилося в пресі кілька статей, які по-різному окреслюють як процес, так і образ СВУ. Був той процес чимсь на лад процесу „Промарт", але на іншій, аніж, чинній, ідейній підставі? Чи це більшеший режим розправлявся зі справжньою підпільною організацією, яка готувала повстання і терористичні акти з метою повалення режиму? Питання це дуже delicate. Воно також і важливе, бо йдеться про визначення: с це большевизм розправився чи охоронна акція режиму. Ми, сучасники, повинні з'ясувати це питання, але не так, як це робиться тепер. Зовсім не на місці, що політична група, яка обрала СВУ за свого патрона, викопує що дискусію на публічному форумі, висувуючи на перше місце питання оренду готельства учасників і т. д. Події, що ми розуміємо під назвою СВУ, не можуть належати одній партії. Вони належать нації. Не повторюймо помилку, яку було зроблено з УПА, коли це загальнонаціональне явище використовувалося, як чинник у змаганні між партіями.

У ЗСД існує Центральний Комітет ушанування пам'яті С. Петлюри, який має за завдання збирати та видавати твори, уточнювати біографічні дані і зберігати його ідейну спадщину. Ми повинні створити аналогічний Комітет для вшанування учасників СВУ та вшанування учасників процесу і всіх, що загинули чи від пов'язаної з процесом большевизмської акції. Такий комітет повинен збирати джерельні матеріали — спогади і свідчення, офіційні документи і приватні листи. Він повинен уряджувати зустрічі й обмін поглядами людей, які мали будь-яке відношення до процесу чи до Спілки, але на засадах наукового дослідження, а не партійно-групових суперечок.

Створення такого Комітету було б гідним відзначенням дати 30-літній процес СВУ. Нам видається, що створення комітету повинна б зайнятися УВАН у ЗСД.

Треба вітати ініціативу южорського Тав Прихильників УНР, яке ухвалило 18-го грудня в Укр. Народнім Домі академію для вшанування українських діячів, що були причасні до СВУ і судового процесу. На академії зробить доповідь інж. К. Турало — колишній підсудний на тому процесі.

Для нас, що вважаємо за свій національний обов'язок прийти на академію, є справою другорядною, якою організацією була СВУ і в якій мірі судовий процес був інспірований. Для нас головним є факт, що в той час була українська провідна верства, були носії національних ідеалів і національного спротиву.

Ми не мали права і підстав сподіватися від них понадлюдської витривалості чи зухвалого виклику ворогові, бо не були бойовики, що приєднали себе збройній боротьбі. Їхній героїзм був іншого характеру — у шпегіт і по-слідовим служінням національній справі, в ідейній безкомпромисовості і неугнутості в

Олег Лисак

ВИПРАВА НА ШИКАГО

Коли людину із східного берега Америки, зокрема, українську людину, запитати, що вона знає про Шикаго, то, звичайно, така людина найперше скаже, що Шикаго треба писати „Чикаго", а потім додасть, що там був колишній Аль Капоне, але вже його нема, що то є місто, яке є тлом для телепередавань „Антачблс", що там ріжуть худобу, і що там був великий пожеж, який знищив це місто кілька десяти років тому, але воно вже відбудувалося. Коли йдеться про українське Шикаго, то звичайний пересічний „східняк" (себто, людина, що живе на Сході Америки — ця назва не має жодного спільного із Збручем!) знає, що в Шикаго є спортивне товариство „Леви", що там записався Микола Денисюк із своїм „Овідом", що там є „Сомоміч" і що Шикаго віддалене від світа на кільканадцять годин їзди автоом. А що їхати кільканадцять годин автоом до церкви і „під церкву", подогодити якусь оджу чи другу справу — а потім вже с кінцем. Ви вийдете з даного міста, і коли вас хтось запитав про ваші враження про місто, ви відповісте: „Або я знаю, яке воно? От, так як і всіди... Знайомих зустріли, поговорили, чарку випили... А місто? А хто його там бачив?"

Тому, щоб уникнути такої „нормальної" процедури, користуючись з того, що я не маю звички виступати і лише сповідую роль шофера похоловним ансамблю і завдаю зв'язкам з моїми молодими друзями з „Союзівки", маю добру нагоду оглянути місто. Мої приятелі і родина, актори і співачки, пидують на пробі свої тексти і арії, а я собі тимчасом оглядаю Шикаго. Багато, очевидно, за короткий час бачити не можна, але вистачає для того, щоб ствердити, що це, мабуть, найчистіше місто Америки і що крім цього, це такі мабуть найбільші „американське" з усіх американських міст. А зрештою, воно зовсім нове: Східний будинок, що залишився з часів з-перед великої пожежі, це Водна Вежа недалеко центра міста. До речі, назву міста він мовляють там: Шикаго, а не Шинкаго чи Чикаго.

Вечером, коли відбудується вистава в залі Школи Шопена, переживаємо масу приємних зустрічей. Поміж тисячок людей, що прибули привітати „східняків" з Вокфала і Філадельфії, які мали нагадати їм про Лівія — с найбільшій десятих частин оострих знайомих з різних часів. Переживаємо ми, — і ці, що на сцені, і ці, що поза сценою, десятки сподіваних несподіваних вітань і наймиліших вражень. Одне лише часом при тому з неприємним: чоловіки бачать, як поволі і щораз частіше затривається і щораз частіше відповідає на пирі слова: „А хіба ви мене не пізнаєте?" — лише трохи ніяково усміхнувшись і неприємно: „Алеж, певно що пізнаю!" — хоч, в душі гарячково намагастесь пригадати, хто це є той, що мене так щиро вітає? Звідки я його знаю? З війська, з „політики", з табору Ліві чи зі школи? Але соромиться признатися і лише дивлюсь ніяково немудрається. Таки людина старіється і амнезія пам'яті поступає.

А потім же останній прощання, яке якесь спільна знімка, яку Бог дасть, витягне по роках, і нагадає в родинному моті: „Пам'яташ, що було тоді, коли ти співала „Лист із Львова" в Шикаго, тоді коли то Шикот не хотів летіти літаком... Мій Боже, як вже тоді давно тому було... А нам здавалося передатим, що в Шикаго це лише „Антачблс" і Аль Капоне. А тоді, в 1960-му це був один з найприємніших вечорів — тоді, в „нашому Шикаго".

Повертуючись назад до Філадельфії, через темну ніч, навіжені тунелями і закрутаними горами і долинами, повні вантажників, через довгі милі підтримки направлених шляхів, через які Шикот летів як лискавка — зрозуміло, чому його життя не хоче пустити його на літак. Якщо він так їздить автоом — то що діялось би з літаком, яким він летів би...?

постави до окупанта. І тому вони нам дорогі. Їхня праця й їхня жертва належать цілій нації, а місце їх — в Українському Пантеоні незалежно від того, що з них має міцніші нерви, а хто не витримає...

довідалися про наше зібрання. Між присутніми було майже по половині українців і поляків і лемків. Предсідником для переселення зборів був прокуратор міста пан Трухан. Було відчитано реферат про значення соціалістичної революції в Росії, а потім слідувала мистецька програма у виконанні артистів польського радіо у Вроцлаві. Було кілька точок солосьпіву, танку і гумору. Після того всі лічилися... Дня 25-го жовтня наш комітет мав перше засідання.

В той самий день, з датою 25-го листопада 1956 р. на друкований другий лист — проголошення Миколи Спілки — в якому він подав даліші відомості про „Українське Просвітне Товариство" у Вроцлаві. Він пише: „В неділю, 6-го листопада, ми зібralи в залі старої ватки на ринку і розпочали зібрання о год 5-й по полудні в присутності 220 осіб, за мешкалках у Вроцлаві, які в тих, що живуть в околиці і

„Український Народний Союз і „Свобода" не твердять українців у вітальному світі, які мають за собою 65-літню історію провідництва в політичній, соціальної та культурній змаганнях нашої еміграції в Америці.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Листопадові Роковини в Сиракюзах, Н. Й.

Святкування 42-х роковин Листопадового Зриву почалися у нас в українській місцевій радіопередачі 30-го листопада відповідними текстами в українській та англійській мовах та гарною, переважно стрілецькою музикою.

В неділю 6-го листопада в греко-католицькій парохіальній церкві по співанні Богослужби о. декан В. Селі Середович в асисті о. Носифа Шалюка відправили паніахиту за погалих у визвольній боротьбі при співі церковного хору під керівництвом Мирона Яворського.

Того самого дня відбулось пластова Листопадове Свято у церковній залі при участі Станіслава Старшини під проводом о. Богдана Смика. До святкового апелю сталися виступи учасників пластових укладів І ступеня. Серед поважної групи громадянства, переважно батьків пластуна та членів Пласту-приятеля, бачили ми о. декана Середовича, мец-дра Івана Завалишук та гостя з Європи — інж. Дмитра Андрійського. Пластова частина почалась відчитанням відповідного наказу, що його прочитала секретарка Станіслава Дарка Горюньська. Відтак слідували складання Новацій Обіцянок, записання імен юнаків та іменуваних на розвідчів.

Імпровізовану частину започаткував коротким словом п. розв. Ростислав Смик, а доповідь про Перший Листопад прочитала п. розв. Марта Вахніська. Далі програму виконали виступи поодиноких пластунок і пластуни, що були переплітати стрілець-

Український Актинізм
Мистецтво
Духовність

З Літературно-Мистецького Кабону в Нью-Йорку повідомляють, що в п'ятницю, 2-го грудня ц. р., відбуватиметься доповідь проф. Олега Музиченка на тему: "Соціалістичний реалізм і совєтська музика". Початок о год. 8-й веч.

В неділю, 4-го грудня 1960 р.
СВЯТУ ЛІТУРГІЮ

в катедрі Св. Володимира — в Нью-Йорку
(180 West 82-nd St.)
— відправить —
ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННИШИЙ
Архiepіскоп МСТИСЛАВ
Перед Службою Божою ПОСВЯЧЕННЯ ЦЕРКОВНИХ РЕЧЕЙ, що їх офірувала
Родина бл. п. МИКТИ ПАХОЛКА,
— після Служби, в катедральній залі буде висвітлений документальний фільм з життя Української Православної Церкви в США.
КОНСІСТОРИЯ

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЬО-Йорку

Відділ
Українського Конгресового Комітету Америки
— влаштовує —
в неділю, 4-го грудня 1960 р.
в год. 7:00 вечором
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
140-142 ДРУГА ЕВЕНЮ — в Нью-Йорку
АКАДЕМІЮ
В 30-ЛІТТЯ
судового процесу над
СВУ й СУМ-ом
В ПРОГРАМІ:
Відкриття, промова в українській мові — проф. Степан КИЛИМНИК, відчитання і схвалення резолюцій.
В МИСТЕЦЬКІЙ ЧАСТИНІ: Симфонічна оркестра Українського Музичного Інституту під керівництвом — проф. В. ЦІСІКА.
УКРАЇНЦІ ВЕЛИКОГО НЬО-Йорку і ОКОЛИЦЬ!
Своєю численною участю сприяють Тих, що віддали своє життя в безкомпромісній боротьбі з червоно-російським окупантом.

ПЛАСТОВІ
ЛЕЩЕТАРСЬКІ ТАБОРИ

2-й КУРІНЬ УПС "ПЕРШІ СТЕЖІ" та 16-й КУРІНЬ УПС "БУРЛАКИ" повідомляють, що
ЛЕНЕЦТАРСЬКІ ТАБОРИ ДІЯ КІНАЦТВА І СТАРШОГО ПЛАСТУНСТВА — відбудуться в часі —
від 26-го до 30-го ГРУДНЯ 1960 р. включно
в Skird Finnen Lodge, Killington Basin, коло Rutland, Vermont
Оплата за табір (приміщення, харч. витрати й інструменти): 62.50 дол. від учасника. Доїзд на місце табору оплачують самі учасники.
Зголошення із завіткою, щонайменше 20.00 дол., до 12-го грудня 1960 р. приймаються.
ПЛАСТУНКИ: Христона ЦЕНІВА 9 Gilford Avenue Jersey City, N. J. Tel.: HEnderson 5-0485
ПЛАСТУНИ: Юрій ФЕДЕНЧЕНКО 265 Liberty Avenue Jersey City 7, N. J. Tel.: SWartheno 8-8720
Пізнші зголошення не будуть прийняті. Близькі інформації зголошення одержать обичайно.

Листопадове Свято в Пассейку, Н. Дж.

Цьогоорічна осінь привітала Пассейк численними ювілеями: впершу чергу церковними, і так 30-го жовтня відбувся ювілей в українській православної церкви, 6-го листопада в українській католицькій церкві. Прибули найвищі достойники церкви, ювілей пролились в теплій атмосфері, навчили новими силами й надіями на краще Завтра нашого народу. 13-го листопада відбувся ювілей ООЧСУ, в неділю 20-го листопада відсвяткували щорічне Листопадове Свято, а 4-го грудня, останній ювілей в цьому році, відсвяткує 42-й Відділ ім. Т. Шевченка УНСОую.

Листопадове Свято відбулось заходом Відділу УККА в Українській Централі при 240 Галл Евіню. Це може вперше в житті цієї громади зійшлося на це свято таке велике число громадян. Тільки в ту неділю можна було зрозуміти, що значить Українська Централь, як всенародна Інституція. Програму свята розпочала оркестра СУМА під батуту проф. В. Третьяка, відігравши американський та український гімни. Голова мистецького Відділу УККА, п. Марія Стефанівна відіграла свято, якавими на великій Ідеалі Листопадівих Днів, і закликала готуватися до грядучих. "Як з Бережків до кадри", наступна точка, що її проспівав хор учнів Школи Українознавства, що її директором є Стефанія Класовська. Треба тут сказати, що ця школа вішталась численною фреквенцією, бо до неї ходять 100 учениць на навчання. Підготовкою хору зайнялась голова Відділу УККА п. М. Стефанівна. Пізніше присутні мали змогу побачити немов би малу дитину. Це на зміну хлопці деклямували вірші про наш кияний Львів, в яких висказували любов до рідного Львова. Делі деклямації були повні емоції, і треба подивлятися, як вдалося провести школи за вкладений труд. Деклямували: Бакалець, Гіряк, Покопа, Порохняк та Химієць, а закінчила цей виступ деклямацією "Тюрма за волю" дівчинка І. Гіторос. Присутні гучними оплесками виражали свій захват своїми найменшими. Пісню "Гей нум браття до зброї" — закінчило цей виступ. Свято було висловом настоятель прав. церкви о. прот. С. Біляк. В довший доповіді змалював одвічні змагання нашого народу до волі, як і вічні зазіхання наших ворогів на цю нашу волю.

Присутні кілька разів оплескували промову о. прот. Біляка. Промовець в глибокій вірі заявив, що "наші дні ще прийдуть", а тим часом ми тут повинні бути речниками волі свого повноволеного народу.

Асамблея СУМА під батуту проф. В. Третьяка проспівав "Марш молоді" та пісню "Колі ви вмирали". Новістю був виступ п. юнака О. Гелемей з паликом словом — зверненням до молоді, яка мусить бути свідомою того, що на її плечі спадас обов'язок вибороти волю Україні, а тим часом треба вчитися, підготовлятися до цієї великої хвилі, до якої кличе українську молодь Україна. "За рідний край" та "Засяло сонце золоте" — це пісні, що їх проспівав хор пласту під диригентурою С. Фармігін. Наступною точкою були вправи дівчат із

В неділю, 11-го грудня 1960 р.
в год. 5:00 по полудні
в УКРАЇНСЬКОМУ ІНСТИТУТІ АМЕРИКИ
(на роад П'ятої Евєню 179 вулиці)
в НЬО-Йорку
— відбудеться —
ЖАЛОБНІ СХОДИНИ
для вишукання
бл. п. Нир Павла Гойдича,
ЧСВВ, Співачка Православної Діацей,
що в липні цього року загинув у в'язниці на Словаччині.
До участі запрошують
КАРПАТСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР
КАРПАТСЬКИЙ СОЮЗ, Відділ в Нью-Йорку

ТОВАРИСТВО ПРИХИЛЬНИКІВ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО РЕСПУБЛІКИ
в НЬО-Йорку
На відзначення
30-х РОКОВИН ХАРКІВСЬКОГО ПРОЦЕСУ
СПІЛКИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ
— влаштовує —
в неділю, 18-го грудня 1960 р.
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
(142 — 2-га Евєню — Нью-Йорк)
в год. 6:30 вечора
ДОПОВІДЬ, що її виголосить
колишній член І підкудний у процесі СВУ
інженер Кость ТУРНАЛО
на тему:
"СПІЛКА ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ В 20-х РОКАХ
в УКРАЇНІ"
Після доповіді — МИСТЕЦЬКА ЧАСТИНА, — в якій
визмуть участь:
пані Ганна ШЕРЕР і п. Юрій ФЕДОРЕНКО — солістично;
проф. Олег ГАГЕРСВІЧ-МУЗИЧЕНКО — піаніно.
Одночасно повідомляємо, що того ж дня, 18-го ГРУДНЯ,
в українських церквах Нью-Йорку, після Служби Божої
буде відслужена
ПАНАХИДА
за своїх душ тих Членів Спільки Визволення України, що
життя своє віддали в боротьбі за волю України.
Запрошуємо все Українське Громадянство міста Нью-Йорку
і Околиць до участі у відзначенні цих Роковин.
— УПРАВА ТОВАРИСТВА

Листопадове Свято в Пассейку, Н. Дж. (продовження)
випаками до співи упівської пісні. Потім три малесенькі дівчинки Оксана Ворбіч, Оля Олешук та Мірослава Іванівна продемонстрували під оплески — Стрілецьку могилю. "Ой у полі могила", — це була імпровізація, що її із довгими прапорами виконали 8 дівчат. Всі ці вправи підготувала п. М. Малюта з Вайону. Новий хор "Воли" під дир. Я. Костинишина закінчив це адале Листопадове Свято піснями "Ой горе тій чайці" та "Із гір Карпат". На закінчення свята проспівали всі присутні "Не пора, не пора". (пак)

Юрій Богачевський солістом в Базиліці св. Петра в Римі

Рим, Італія. — В неділю 13-го листопада ц. р. в Соборі св. Петра в Римі, в призначений Собор св. Петра був виступив артист — співак Юрій Богачевський з Нью-Йорку.

Це була повна ланка краси й небуденного блиску Богослужби візантійсько-словацького обряду, відправленої Архiepіскапом Ів. Бучком в асисті українських співаків: Преоос. Гавриїла Букатка і Преоос. Платона Корниляка та східних Архiepісвє свірьської, етійопської, грецької, московської і альбанської католицької Церкви, як теж прелати духовенства, серед яких були визначні українські теологи — о. д-р М. Ваврик, о. д-р А. Великий та ін. Папа Іван XXIII особисто брав активну участь в Богослужбі, виголосивши деякі моленія та інвокації поправно церковно-словацькою мовою.

До звеличення цієї небуденної релігійної маніфестації східного обряду, причинилися у великій мірі залучені хори римських теологів, а в першу чергу перебуваючий тепер на студії в Італії молодий українсько-американський співак Юрій Богачевський, якого запрошено до виконання сольових партій та який в супроводі гадячих хорів гарно й стилізовано літургичні композиції українських композиторів. Давидний тенор, Юрій Богачевський, наповняв теплим тоном величезний Собор св. Петра.

З приводу особистої участі Папи Івана XXIII у гадячій Богослужбі та особистого активності східного обряду, який виступав у Соборі св. Петра, виступав у Римі, свідчав дуже

Люба Жук — її концерти в ЗДА

Українська публіка в Америці матиме нагоду познайомитися ближче з новою музичною силою — Любою Жуком, піаністкою з Монреалю. Початки її музичних студій припадають на Грац (Австрія) — місто старої музичної культури. В Канаді вона закінчила факультет музики на Мек Гіль університеті. В Провінційній Консерваторії в Монреалю одержала вона стипендію і там була ученицею відомої піаністки Любни Колески. Діставши стипендію "Віліс", Люба Жук брала участь в літніх курсах в Монреалю в Зальцбургу (Австрія), а в останніх двох роках студіювала музику на ви-

східній гратуляції висказали йому особисто і письменно багатьма високоповажними особами з мистецької і дипломатичної сфери Риму. Молодий наш співак одержав багато запрошень, з яких не міг же зараз скористатися. До цієї злочині візиту директори Бритійської Академії Мистецтв та японського амбасадора в Римі, Римська преса присвятила недільній візантійсько-словацькій Богослужбі в Соборі св. Петра багато місця. Осесерваторе Романю, органу Ватикану, виповнило ілюстраціями і подіями однією обрядових дій кілька великих сторінок. Поважний римський щоденник "Моменто Сера" у вчорашній виданні, описуючи маніфестацію східного обряду, гадус між учасниками цієї маніфестації нашого молодого співака, такими словами:

"Недалеко папського престолу устативив хор Колегії св. Іосафата, який під час церемонії відіграв багато мелодій киймським наліном, акомпанюючи і підчеркуючи найважливіші пасажі з повтарюючимися торжественно-масштабними інвокаціями і моленнями, які були виконані "а солю" п. Юрієм Богачевським. Служба Божя була відправлена старо-словацькою, грецькою і арабською мовами".

Ця, на перший погляд скромна згадка на сторінках італійського журналу є великим признанням для нашого молодого артиста.

В. В.

5-ий Відділ ООЧСУ в Гартфордді, Конн.

повідомляє, що
в неділю, 4-го грудня 1960 р.
в год. 5:00 по полудні
в УКРАЇНСЬКОМУ К.НОБІ — 53 Whitmore Street
д-р Григорій ВАСЬКОВИЧ
з МЮНХЕНУ — Німеччина
виголосить — ПРИПЛОДНУ ДОПОВІДЬ — під заг.т.
"ІДЕЙНІ ОСНОВИ НАШОГО ВИЗВОЛЬНОГО БОРОТЬБИ".
До дискусії над доповіддю усе Українське Громадянство міста ГАРТФОРДУ і ОКОЛИЦЬ запрошує
УПРАВА 5-го ВІДДІЛУ ООЧСУ

НАЙЛІПШИЙ ПОДАРУНОК
на МИКОЛАЯ чи РІЗДВЯНІ СВЯТА
СЛУЖБА БОЖА
НА ДВОХ ДОВГО-ГРАЮЧИХ ПЛАТІВКАХ
"ГАН-ФАП"

Служба Божя наспівана
ХОРОМ ЦЕРКВИ СВ. ВАРВАРИ у ВІДНІ,
в музичному опрацюванні й під диригент. композитора
Андрія ГНАТИШИННА, з участю Іри. МАЛАНЬОК,
Едіт САМРІН і ін.
Службу Боку celebрував о. д-р Володимир ГЛАВІЧ,
ЧСВВ (дотепер парох Видні) з діаконами: о. Данило КО-
ВАЛЮК — парох Грацу і о. Іван ДАНКОВСЬКИЙ — па-
рох Зальцбургу.
Награно у Видні в студію "СИМФОНІЯ" під технічним
керівництвом дириг. інж. Богдана ПАНИЧА. Голоси Хору
Юрій ПІТЕРШКЕВИЧ. Люксовою відтиснутий чотири-
барвний альбом у мистецькому оформленні роботи арт. мал.
Оксани МОШИНСЬКОЇ. Продавця платівок фабрика RCA
у ЗДА.

Накладом
Видавництва МИКОЛИ ДЕНІСЮКА
Ціна дол. 12.00 з коштами пересилки
Замовлення і гроші (чеком або "моні ордером") слати
на адресу:

Mykola DENYSIUK
PUBLISHING COMPANY
2226 W. Chicago Avenue — Chicago 22, Ill., USA

ТІТ ВІДТІЯТИ

До Видавництва М. ДЕНІСЮКА
ЗАМОВЛЕННЯ

Цим замовляю один альбом довгограючих платівок із
Службою Божою у виконанні хору церкви св. Варвари
у Видні, в ціні за дол. 12.00, з коштами пересилки.
☐ гроші пересилати й залученні
☐ залучати по одержанні платівок
Моя адреса:

ЩЕ ТАКОГО НЕ БУЛО!..

Вірте або не вірте, але ще не було такого
УКРАЇНСЬКОГО МОЛИТОВНИКА,
— як —
"Мій Спаситель"

Цей молитовник щойно появився. Він має 912 сторінок,
друкований чорним і червоним друком на гарній, білій,
дорожній папері. В ньому дуже багато ілюстрацій і п'ять сти-
шок. Цей люксовий молитовник має аж 51М різних опра-
нок. Однак це ще не все. Цей молитовник не є лише значай-
ний собі молитовник. Він є зовсім відмінний від усіх ін-
ших існуючих молитовників. Ось, чим цей молитовник різн-
ниться від усіх інших:

1. Подас Апостоли і Євангелії на першій і сьомій сторінці.
2. В ньому є такі Богослужби — Вечерня, Служба Божя, Молебні, Тропарі й Кондаки, подані по-старослов'янськи й по-українськи (в перекладі); Акафісти й Тайна Хрещення, Мирнозавчання, Подружжя, недільна Утрєня і Великодні Утрєня, як і теж Страстні Євангелії, лише в українській перекладі.
3. Тропарі і Кондаки над нотами.
4. В Службі Божій налізть тих молитов співача, перекладені на українську мову. С там виписання церемоній.
5. Крім цього, цей молитовник подас значення свят і виписання правд віри і ставних обов'язків.
6. В ньому є багато прекрасних молитов, розжарів й інших речей. Все ясно і приступно виложене.

Цей молитовник може стати для Вас ДЖЕРЕЛОМ, із якого будете черпати багато духовної поживи і хорости для своєї душі. Якщо, дабже про добро своєї душі, то не пока-
дує, що Ви не пропустили цієї золотой нагоди, щоб на-
бутти собі цей, дієвий, гарний і корисний молитовник. Це
цінний і знаменитий дарунок для батьків, приятелів і дітей
з нагоди Христового Різдва чи інших нагод. Бо він, дієвий,
щось варта!

ФОРМА ЗАМОВЛЕННЯ
REDEEMER'S YORKE PRESS.

165 Catherine Street — YORKTON, Sask., Canada
Протшу вислати мені молитовник "МІЙ СПАСИТЕЛЬ"
ІМ'Я:
АДРЕСА:
1 302/33 в штучній чорній оправі, оправа і касетною \$ 6.50
2 403 в чор. шпир. оправі, з зол. берегами і касетною \$ 9.00
3 410 в чор. шпир. оправі з золотими берегами і касетною \$ 9.00
4 416 в чор. шпир. оправі з зол. берег. і касетною \$12.00
5 416/859 в шпир. шпир. опр. з зол. берег. і касетною \$12.50
6 733 в білій перл. опр. з зол. берег. в гар. пуделку \$14.50
7 Це прегарний молитовник для дівчат, що походять заміж;
8 618 в люксов. оправі з зол. берегами і касетною \$18.00
Залучаю \$ ☐ Протшу вислати рахунок

MARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550 New York City
Ноні ПЛАТІВКІ
хору „КОВЗАР”
Ціна \$4.95